

Incipit Abdias ppheta.
Abdie. Abdias quanto
breuioz tato pfundioz. Ser
uus dei interpretat: sicut moy
ses famulus dei. et apulus ser

uus xpi: et ea
videt et audi
uit que sunt di
gna pphetali
seruitute. Est
hec visio ab
die qua videt
in gentib' ad
quas legatum
misit dñs: de
structio ei idu
mee visio na
tionu e: Cum
aut i titulo po
nat visio n ex
equit q aliqd
viderit: s tm
audierit. Au
sio g p intelle
ctu hic ponit
more ppheta
ru: q qd videt
et audiuit intel
ligat: a q visio
ne pphete. i.
videtur dicat.
Magna autē
ps hui' ppe
bie cōtinet i li
bro Hieremie
mutatis qbus
dā verbis.

Esau filius
isaac frater ia
cob vocat e.
etiam edom. i.
rufus: et seyr
. i. pilosus. hic
possedit regio
nem q nunc dē
gebaleas: vbi
p' habitauē
rūt borei q in
terptant libe
ri. Arbs q he
braice edom et
grece idumea
vocat a noie
cōditoris vici
p e palestine:
cul dē p amof.

Amos. 1. 3
Sup trib' sce
lerib' edō r. s.
q. n. c. e. Cū g
idem hō trib'
nolubus vocet:
sic et tra eludē
edō dē: et idu
mea et seyr. Hec regio nō cōputat iter

extraneas gētes qz possessa est a filio
isaac a fratre iacob: nec data ē filijs is
rael i possessionē s p'hibet filij isrl' mo
uere arma s frēs suū. Sic aut esau ex
odio psecut' ē frēm suū iacob ita idu
mei semp inimici fuerūt israelit'. Cōtra
idumeos g loq' h p'ba. Inf hysto
riā. o. edō cū sis minim' ad cōpatio
nē ceteraz gētū q sūt i circūitu i sup
bia eriger' et cū sis cōtēptibil' et paup
nec habēs tecta edificioz: s habitās i
spelūc' qsi aqla i sublimē eleuar': et ita
tumescis corde: vt itra sidera credas
bitare: et oēs gentes tuo subiugare

qui sub rege samarię achab et im
piissima regina iacabel: paut cē
tum pphetas in specubus q nō
curauerūt genu ante baal: et de
septē milibus erāt quos helias
arguitur ignorasse. Sepulchrum
quoqz ei' vsqz hodie cum mau
seolo helisei pphete: et baptiste
Johānis in sebastē q oli samaria
dicebat veneratiōi habet. Hāc
herodes rex antipatris filius in
honore augusti cesaris greco no
mine vocauit. Sebastē. i. augu
stam. Hic igit quia centum pro
phetas pauerat: accepit gratiam
pphetalē et de duce exercit' fuit
dux ecclesie. Tūc in samaria par
uū gregē pauerat: nūc i toto or
be christi pascit ecclesias. Et sicut
stephanus coronā meruit passio
nis: sic hic de seruitutis dei cum
paulo apostolo noie gloriā: qz
abdias seru' domini i nostro so
nat eloquio. Explicit plogus.

Incipit argumentum.

Abdias qui interpretat
seruus dñi personat cō
tra edom sanguineū ter
renūqz fratrem: fratris quoqz ia
cob semper emulum: hasta percu
tit spiritali.

Incipit Abdias ppheta.

Abdie. Abdias quanto
breuioz tato pfundioz. Ser
uus dei interpretat: sicut moy
ses famulus dei. et apulus ser

uus xpi: et ea
videt et audi
uit que sunt di
gna pphetali
seruitute. Est
hec visio ab
die qua videt
in gentib' ad
quas legatum
misit dñs: de
structio ei idu
mee visio na
tionu e: Cum
aut i titulo po
nat visio n ex
equit q aliqd
viderit: s tm
audierit. Au
sio g p intelle
ctu hic ponit
more ppheta
ru: q qd videt
et audiuit intel
ligat: a q visio
ne pphete. i.
videtur dicat.
Magna autē
ps hui' ppe
bie cōtinet i li
bro Hieremie
mutatis qbus
dā verbis.

mea et seyr. Hec regio nō cōputat iter
extraneas gētes qz possessa est a filio
isaac a fratre iacob: nec data ē filijs is
rael i possessionē s p'hibet filij isrl' mo
uere arma s frēs suū. Sic aut esau ex
odio psecut' ē frēm suū iacob ita idu
mei semp inimici fuerūt israelit'. Cōtra
idumeos g loq' h p'ba. Inf hysto
riā. o. edō cū sis minim' ad cōpatio
nē ceteraz gētū q sūt i circūitu i sup
bia eriger' et cū sis cōtēptibil' et paup
nec habēs tecta edificioz: s habitās i
spelūc' qsi aqla i sublimē eleuar': et ita
tumescis corde: vt itra sidera credas
bitare: et oēs gentes tuo subiugare

decur q traditio hebreoz hoc cōfinerit: qz non videt q posset pauisse pphetas sub
achab: et pphetasse sub hieroboā. a Paut centū pphetas. liij. Reg. viij. Abdi
as timebat dñm deum isrl' valde. nā cū interficeret iecabel pphetas domini: tulit ille
centū pphetas et abscondit eos quinquagenos et quinquagenos in spelūcis et paut
eos pane et aqua. Si ergo fuit sub achab quō pphetauit sub hieroboā filio ioas. cō
stat autē q sub eo pphetauerit: quia sub eisdem regibus pro
phetauit sub quibus Amos fuit regulā Hieronymi quā po
nit in fine illius plogi. s. Hō idem est ordo rē. vbi dicit: In
quibus autē tēpus non pferf in titulo sub illis eos regibus
pphetasse: sub quibus et hi qui ante eos habent titulos pro
phetauerunt. Abdias aut nō habet tēpus determinatū in ti
tulo. Quomodo autē tantū vixit: ab achab est vsqz ad hier
oboam fuerunt septem generationes. Respondeo: posset eē
q Hieronymus nō dixit hoc fm suam sententiā: sed fm iude
ozum traditionem. sicut. s. expositū est. ibi: Hebrēi hūc dicit
rē. Vel potest dici q sub achab fuit multū iuuentis: sub hier
oboam vero senex. Echoglas est filius achab regnauit sup
israel duobus annis. liij. Reg. vi. s. et post eum ioam frater
eius. xij. annis. liij. Reg. iij. s. postea iehu. xvij. annis. liij.
Reg. i. postea ioacham filius iehu decem septem annis. liij.
Reg. xlij. s. post hūc regnauit hieroboā sicut legit in eodē ca. et sic
ab achab vsqz ad hieroboā fuerūt. lxxv. anni. fuit ergo iuue
nis sub achab: et tunc sub hieroboā: et tunc datū est ei donū
pphetie. b In specubus vel spelūcis. in originali tm est:
In specubus: et cōstat q alterum sup fuit: cū idem significet
specus et spelunca. c Ante baal. in originali nō est: Ante
sed baal ibi est datus casus. d Et de septem milibus. liij.
Reg. xij. s. Et derelinquā mibi in israel septem milla virozū
quozum genua nō sunt curuata ante baal. e Herodes rex
antipatris filius. Nota tres fuisse herodes: Prim' fuit her
odes ascalonita filius antipatris: qui pueros occidit: de quo
Matth. ij. Secundus herodes antipatris filius herodis f
dicti: sub quo passus est christus. s. quo Lucē. xxij. Tertius
fuit herodes agrippa filius aristoboli filij herodis magni:
qui iacobū fratrem iohānis interfecit: et petruz in carcere tru
sit. de quo Act. xij. de primo agit hic. f Augusti. ab augē
do sic dicit. vnde Irido. etymol. ix. Augustus ideo apud ro
manos nomen imperij est: eo q olim augerent rempublicam
amplificādo: quod nōmē primū senat' Octauiano cesari tra
didit: vt quia auzerat terras ipso nomine a titulo cōsecraret
dum idē Octauianus iam cesar et imperator appellaret: vel
augustus. Item alibi legitur q romani aduantes augusto
mensē qui prius sextilis dicebat a nomine augusti appella
uerunt augustum. g Cesaris. sic dicit a iulio cesari primo
impatore. vnde Irido. etymol. ix. Cesaruz nomen a iulio in
cepit: qui bello ciuili cōmoro primus romanū singularem ob
tinuit principatum. Cesar autē dicitur est q celo mortue ma
tris vtero. platus eductusqz fuerit: vel quia cū cesarie natus
sit: a quo impatores sequentes dicit sunt cesares: eo q coma
ti essent. Qui est ex secto matris vtero extrahēbant: celones
vel cesares appellabant. h Greco nomine vocauit seba
sten. i. augustā. istam litteram habent libri correcti. alij habēt
sic: Greco nomine vocauit augustam sebastē grece: augusta
latine. i Et sicut stephanus. de quo Act. vi. et. vij.
k Coronam. iuxta sui nominis interpretationem. nam ste
phanus grece corona latine. l Sic hic de seruitutis dei cō
paulo apostolo rē. hoc dicit. quia apostolus paulus semper
in epistolis suis se seruū appellauit: quasi dicit sicut pau
lus gloriari poterat de hoc q seruus dei erat et seruū dei se
dicebat: sic et iste fm noie interpretationē gloriari poterat qz
ct' est seru' dei. Abdias ei seru' dñi vel seruus deo interpretat.

Incipit postilla Nicolai de lyra sup Abdias pphetam.

Abdie. Sedm doctores hebraicos et latinos iste ab dias fuit dispē
sator dom' achab regis isrl' q cū iecabel interficeret pphetas dñi: ab
scōdit ex eis quinquagenos: et quinquagenos in spelūcis: et paut eos.
liij. Reg. viij. et ideo meruit a dño spm pphete fm dictum saluatoris
Matth. x. Qui recipit pphetā in noie pphete mercedem pphete acci
piet. Hic aut pphetat cōtra idumeos: qui debuissent diligere iudeos
eo q a duobus fratribus descēdissent: et ipsi ecōtrario habuerūt eos odio: et eozū ple
cutorib' auxiliū pauerūt. Diuidit ergo eius ppheta i duas ptes: qz primo nuncia
tur idumeozum vastatio. scdo iudeozū consolatio. ibi: Et in monte. Prima in tres. qz
primo denūciat eozū vastatio. ppter culpam supbie. scdo ppter culpam sup pertinēcie
scientie. ibi: Non est prudentia. tertio ppter culpam fraternē inimicitie. ibi: Audiuim'
audiuim' a dño. ego et alij pphete inspirati ab eo.

Marginal notes on the right side of the page, including references to other works and commentary.

Impio. **S**edm tropologia fact^o e fmo iudeos carnales qⁱ inuidet xpianis: r iacob fratre suu. i. populū supplantato rē quillis primo genita pripuit: psequunt. **U**el sit cōtra hereticos qui cum videant dicere: vicina nobis cōtraria sunt: r simplice habitatozē de hereditate patris nitunt^r expellere. **U**el ptra mūdū qui terren^o et cruentus. vñ **S**aias: **Q**uis est qⁱ venit d^e edom. t. v. d. b. **Q**uidā p idumeā stelligit carnē aduersus cui^o impugnationē purat. puocari animā: vt mortificatis mēbris qⁱ sunt sup terrā: cōsequamur eternā in christo gloriā. **I**ndei frustra somniāt hāc pphetiā dirigi cōtra imperiū romanū. **S**urgite. **R**egatus loquit^r gentibus ad quas missus est. **S**urgite qui dormitis: r ne timeatis inire graue pugnā r insolitā: me habebis pimum in acie: **A**go qui apparui ioseph tenēs gladiū am et amalech in cruce mee verillo moysē pugnante super perauit: ero vobiscū. **A**ccē paruulū te. **A**llego. **D**e heretice licet magnus videaris tibi r contemnas paucitatē ecclesie: n̄ apud ecclesiasticos viros cōtemptibilis es: r tamē superbia cordis tui te eleuat cum sis diuisus a petra christo et eius ecclesia: r confusus in mysterijs r secretis tuis reprobis tibi regna celozum. **P**ossunt etiam dici hec aduersus carnem: cui^o vires iminute sunt in aduentu xpi et contemptibilis fit: r anime imperio subiecta: et frustra erigit cum habitet in cauernis. i. sensibus vel cogitationibus: r vult dominari anime exaltans solium: r opera sua nō credit posse superari. **S**i exaltatus. **A**quila alti^o volat ceteris auibus: r habet tam acutū visum vt in sublimibus volans pisciculos nidū suū ponere cōsili magnitudine corporis: r longo ductu alarū: sed tamē inde detrahit eos deus: hoc etiā potest dici cōtra carnē que cōsumit erigar: et aquile imitē exalta: r multos sanctorum decipiat: tū a domino est expurata et delecta. **S**i fures in. **F**ures et latrones sunt heretici filij noctis et tenebrarū qui puerfa p^rdicant: r sufficientia sibi de ecclesia dei furant. hi ingrediuntur vineam domini quā de egypto edu^rxit: r ita volūt omnia vastare: vt vix racemos relinquāt: sed deus pimum in b^ecos vincit: q^o ecclesiasticos viros occulta p^rouid^e resarcharum: qui designant p^r esau aperit et mendacia de^regit. **Q**uod cū admiratione dicit: quomodo. i. q^o subtiliter sancti virt^u p^rcurati sunt occulta esau: vt appareat eius stulticia. **N**one furati essent sufficientia sibi. **Q**ue sibi putarent sufficere: r aliquid in domibus reliquissent: vel p^r facietatē vel ignorantia. **S**ic et vindematores: vel hostili animo: vel cōducti a te si vellent metere vineā tuā: tū alii quos racemos vitibus solijsq^o celatos relinquēt: sed babilonij a deo cōtra te missi. oia secreta sua scrutati sunt nihil in foraminibus r cauernis relinquentes. **Q**uomodo scrutati sunt. **A**mmirando dicit: quasi nihil reliquerunt: r mirū est q^o homines illi in cauernis et foraminibus habitates ppter nimij calorem nihil abscondere potuerūt quod nō inueniret ab hostib^o. **S**alsq^o ad termi. **N**on vna pars regionis p babilonios vastata est sed vsq^o ad finē regni tui puenientes emiserunt te extra regnū tuum. **S**alsq^o ad terminos emise. **A**llego. **C**ū secreta hereticorū per sanctos fuerint propalata prius decepti deserent terminos edom. et transibunt ad ecclesiam illudentes falsis eorum sententijs: et preualebunt credentes conterentes argumenta eorum qui cum hereticis comedeant panem lucis: r ponent i^o eos insidias de auctoritate scripturaz. **U**ic apparebit q^o i hereticis nulla est vera sciētia. **h** **U**ic dicit. **U**ic dicit cū pri^o decepti reuertēt ad ecclesiam deo pugnare apparebit stulti q^o sapientes videbant: q^o carnalia r terrena sapiebant: qui eleuantes se contra scientiā dei p esau pugnant arte dialectica: r tunc magistri qui putabant se esse in meridie conuicti timebunt. **i** **D**e monte esau. **P**ons esau. **I**dem est qui mons seyr in quo mōte sita est vrbs idumea. **D**ene ergo ab hoc monte dicit^r auferri sapientia: vel quia omnis regio illa vergens ad austrū cōfinita est heremio: r p^ruptis montibus edita: eadem regio heman dicit^r: id est meridies. **k** **P**ropter interfe. **H**ec tibi inferent: qz interfecti germanū cōiunctus babilonijs obidentibus hierusalem et ingredientibus portas eius: et mittentibus forem pro diuisione pedarum: quia odium quod habuit esau pro benedictione contra iacob: tu adhuc exeres in filios

a **l**egatus est iacob christus hō qui miserit ad nabuchodonosor r exercitus eius vt veniat ad destructionē idumeorum. **a** **r** legatū misit ad gētes. **S**urgite: r cōsurgamus aduersus **a** **e** dom vel eam idumeam. **b** **e**um in plū. **E**cce paruulū te **b** **s** numero hominum. **d**edi in gentibus. **C**ontemptibilis tu es valde. **S**upbia cor **c** **a** **r** terra idumeorū sub nimio calore solis sita est r ideo in cauernis et in scissuris petrarum habitant. **d**is tui extulit te: habitantem **d** **i**n scissuris petraz exaltatē so **d** **a** **r**ale quid et dicit loquit^r: posuerunt in celum os suū. et. i. e. r. i. r. **l**ū tuum. **Q**ui dicit in corde **e** **a** **r** genethes de psumtib^o. **s** quasi nullus. **t**uo: quis detrahet me in terram? **S**i exaltatus fueris vt **c** **a** **q**uila: r si inter sidera posueris nidum tuum: inde detra **d** **a** **r** abscondit tenebris angulos domus tue cū circūissent qualiter tūc raceres subaudis sic raceris veniente nabuchodonosor: nō autem resistere. **s** qui dom^o nocte fodere et que in domibus sunt rapere solent. **b** **a** **n**: te dicit dominus. **S**i fures introissent ad te: si latrones per noctē: quomodo contuiffes? **N**onne furati essent sufficientia sibi? **S**i vindematores introissent ad te: nūqd saltē racemum reliquissent tibi? **Q**uomodo scrutati sunt **a** **s** cauernas foramina. **e** **s**au. **I**nuestigauerūt abscondita ei^o. **U**sq^o ad terminus emi **s** **a** **r** moabite r ammonite prius federati recū cōiuncti sunt asprijs ad te captiuandum. **s** **e** **r**unt ter: r omnes viri federis **s** **a** **r** uocendo in captiuitatē qui fuerat pacifici ei in presidio vibum suarum. **t**ui illuserūt tibi. **I**nualuerūt aduersum te viri pacis tue. **a** **s** qui tanta affinitate erāt cōiuncti vt comederent panē recū insidiant^r his q^o ad te p^rince ne aliquis effugiat. **Q**ui comedūt recū: ponēt insidias subter te. **N**on est prudē **b** **t**ia in eo? **N**ūquid nō i illā die **i** **s** philosophos. **d**icit dominus: p^rda sapiētes **k** **a** **r** edom hebraice: idumea grece dicit^r: **b** **s** vt caliditas stulticie eius appareat cum nullum cōsiliū possit inuenire: quo supueniens malum possit vitare. **i** **d**e idumeā: r prudētiā de mō **a** **r** cū ceperint audiri aduersus hostiū: r irrisio prius pacificorum: tunc fortis regni tui qui habitant in meridie qui solebant pugnare pro curare et prudenter consilia dare t^o mebunt. **t**e esau: **E**t timebūt fortes tui **l** **a** **m**eridie: vt itereat vir d^e mō **k** **t**e esau. **P**ropt^r interfectionē et **m**

a **E**t legatū ad gentes misit. iste legatus est instinctus diuinus excitans aduersarios idumeorū ad denastā dū eos ppter pctā eorū. ideo subdit cōfede ratio eorū ad hoc agē dū. cū dicit: **S**urgite r cōsurgam^o rē. **b** **E**cce paruulū dedi te. verbū est dñi loquit^r de futuro p modū pteriti ppter certitudinem pphetie super idumeā venture. **c** **S**upbia cordis tui extulit te. vltra modū virtutis tue. **d** **H**abitant in scissuris petrarū. i. in locis vbi accessus est difficilis: in quibus nimis p^ridid. iō subdit: **Q**ui dicit i cor. q^o detrahet me in terraz. i. deiciet me a magnitudine mea ac si nō timeas hoīem nec deum. ideo subdit respōsio diuina: **S**i exaltatus fueris rē. et subdit omniū bonozū diu^o repto totalis. cū d^r: **f** **S**i fures introissent ad te. r pater littera vsq^o ibi: **g** **O**mnes viri federis tui. in quo ostendit q^o talia passura sit idumea non solū ab inimicis suis: sed etiam ab illis qui p^rerant amici sui et sibi cōfederati: quod est satis grauius: fm illud ps. liiij. **S**i inimicus meus maledixisset mihi sustinuissem vtiq^o rē. **h** **N**on est prudentia. **P**ie consequenter denūciat vastatio edom propter scientiā superstitiosam: intendebant em diuinationibus et augurijs. ideo subdit: **N**ō est prudentia in eo. intendentes em talibus frequēter decipiunt. iō subdit: **i** **N**ūqd non in die illa. i. vastationis idumee. **k** **P**erdā sapientes de idumea. qui suis supstitiōib^o denūciabāt ei securitatē. q. d. sic p^r effectū trium. **l** **E**t timebūt fortes tui a meri. ab illa em pte intrauit exercitus aduersarioz. **m** **P**ropter interfectionē. **H**ic p^r denūciat vastatio edom ppter crimē inicitie fratere. cū dicit: **P**ropter interfectionē r ppter iniquitatē frat^r tuū iacob. esau em psequēbāt fratres suū iacob ad mortem: **B**en.

106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200.

B
†
Dic. 49. 8

C
†
Esa. 29. 8
1. Cor. 1. e

Fillos ipsius: quia doles te perdidisse quod habet in dei: et ideo hostib' eoz socia ris. **H**ereticis terrene et crudelis pdi eta patieris: qz et mortifera doctrina lin gue et odio cordis occidisti qtu in te fu it iacob. i. christianu pplm. id cofusiones patieris: et peribis in eternu: qn aliqs violens psecutor nitit abrupere pacem hierlm tu graui' q' aliqs getilis expu gnas. **A**lter: **P**orte hierusalē. i. aie qui escantis et videtis deū sunt qnqz corpo rei sensus p q's intrant hostes. i. pessime cogitationes: vt diuidat spolia misere hierusalē: sicut qn aperit oculus ad cocupis scendū. cū vero p has portas aliqs de eclesia corruerit: tūc iude' vel hereticus gaudet: et graui' q' ebrius insurgit. **E**t nō despicias. Jam aperte minaf sermo ppheticus edom: qz cū ppter ma licia quā in fratre exercuit: ducet capti uos de mote esau: vltra nō despiciet fra tre euntē in captiuitatē: sicut ante fecit: qz ipse edom prius captiuabit q' israeli te tēpore ioakim vel tēpore sedechie: p nabuchodonosor captiuent. **H**ereticis cum videris fratrem tuū vel violen tia persecutionis: vel aliquis heresi ab eclesia deuolare: nō letaberis in pditione eoz: qz et tu peribis: nec magna loque ris sup eoz qn ille vel opp'ssus negabit: vt voluptate abstractus rigozem mētis nō seruabit. **S**olet aut hereticus cū vi derit aliquē: vel fuga vel penitentia ela psum a periculo: stare in diuerticulo et so phismata pponeret quasi de scriptu ris testimonia pferre ad refectionē las sozū intantū vt q' psecutione victus non fuerat: prauo dogmate in carcerē erroz retrudatur. **E**t cum specie fraternitatis decipiat: grauior est eius persecutio q' gentilis. **C**um aliquis vel in angustia negat vel voluptate rigozem pristinum perdit: tunc facile ad contraria dogma ta solet labi que nō curant vulnus: sed blandiunt errozi et palpant. **Q**uoniam iuxta. Antuerfas gen tes Herodoto teste: vsqz ad ppointes scythiasqz mare: et ionū: vel egeuz: assy rij babilonijqz sibi subiugauerūt. **A**nde ait: si alie gentes q' nō ad eo peccauerūt bi berunt de calice ire dei: quō tu q' magis peccasti impunita remanebis. **S**icut fecisti fiat. **S**imile legit i ps. **M**emor esto dñe fillorū edom in domuz hierusalem. dicentiu: **E**xinanite exinanite: vsqz ad fūdamentū in ea. **A**n et ptra babilonē impca' ppheta. **F**ilia babilonis misera: bea' q' retribuuit tibi retribu tiōnē tuā quā retribuisti nobis. **B**eatus qui tenebit et allidet paruulos suos ad petrā. **Q**uomodo enim bibisti. **S**icut cum babilonijs letaberis de de structione hierusalem vbi erat templum meū et altare: ita delectabuntur in effu sione tui sanguinis gentes quas tunc te cum habebat babilonius in presidio. **B**ibent omnes gentes iugiter. **C**on trarie fortitudines supplicij deputate: vel quecuqz virtutes aduerfarie. **E**t absozbebunt. **R**ec solum letabun tur in tua pditione: sed etiam absozbe bunt occidendo: ita vt sint idumei qua si non sint: vel ille gentes erūt: quasi nō sint: quia qui absozbeunt te absozbeunt a medis: quia sicut babilonijs alias gen tes: ita medi babilonios vicerunt: et me dos macedones: et macedones romani: romanos cōstus. **E**t erūt

Ppter iniqtatē in fratre tuū **I**acob opiet te cofusio: et pe ribis in eternū. **I**n die cum stares aduersus eū: qn capi ebāt alieni exercitū ei': et ex tranei ingrediebant portas eius: et sup hierusalem mitte bāt sortē: tu quoqz eras qsi vn' ex eis. **E**t nō despicias in diē fratris tui: in diē pe regrinationis ei'. **E**t nō le taberis sup filios iuda i die pditionis eoz: et nō magni ficabis os tuū in diē angu stie. **N**eqz ingredieris portā populi mei i die ruine eoz: neqz despicias et tu in mā lis eius in diē vastitatis illi us. **E**t nō emitteris aduer sus exercitū eius in die va lueris. **Q**uoniam iuxta est dies domini sup omnes gentes. **S**icut fecisti fiat tibi retribu tiōnē tuā: quomodo enim bi bisti super montem sanctū meū: bibēt oēs gentes iugi ter: et bibent: et absozbebūt:

Beni. xvij. p benedictione paternā: et eo dē mō idumei ab esau descēdētē psecuti sūt pplm isrla iacob descēdētē: ppter qd noiat hic iacob. **A** Operiet te cofusio. supuenies tibi ex oī pte. **B** Et pibis in eternū. absqz regni repatione. **C** In die cū stares aduersus eū. i. pplm iudaicū. **D** Qn capiebāt alieni. i. assyrū primo et postea chaldei. **E** Et extranei ingredie bant portas ei'. In hierlm et alijs ciuitati bus. **F** Et sup hierlm. i. sup pdā hieru salē. **G** Mittebāt sortē. vt qlibet porta ret partē suā. **H** Tu qz eras quasi vn' ex eis. ciuitates destrūdo et bona rapiē do. **I** Et nō despicias i diē fratris tui: id est i diē vastitatis ei' nō despicias ei: qz tu eris magis cōtēptibilis. **K** In die pegrinationis ei'. i. captiuitatis ad terrā extraneā. **L** Et nō letaberis. q' habet bis occasionē malozis tristitie. **M** Et nō magnificabis os tuū. i. iactādo te q' fuer' in tēpli et ciuitatis cōbustione: ex quo cō tigit maxima iudeoz angustia: qz mō idu mei plures fuissent ptra regnū iuda cū assyrū et chaldeis: vt dictum est. **N** ante cōbustionē ciuitatis et tēpli p nabuchadā fuerūt captiuati: vt dicūt expositores ali qui: et sic nō fuerūt in illa. iō subdit: **N**eqz ingredieris portā: et p' s'ra. **O** Et nō emitteris ad exercitū ei'. i. ad psequēdū sedechiā fugientē cū viris del latorib'. **P** Neqz stabis i exitib'. i. ciui tatis ad iterficiēdū fugientes. **Q** Et nō claudes re. q' nō poterūt effugere de ciui tate. **R** Qm iuxta ē. i. ppe et ante dicitā vastationē hierlm. **S** Dies dñi. i. tēpus sue vindicte. **T** Sup oēs gentes. i. re gni idumee. **S**z qz. **E**sa. xxi. et. xxxij. et lxxij. et dicit. **E**lix. et. **L**ecch. xxxv. videt dicere tēp' q' idumei fuerūt cū chaldeis i destructione hierlm p chaldeos: sic ibi dē fuit dictū: et idē sonat qd hic pmitit: **E**t sup hierlm mittebāt sortē. i. sup pdam de hierlm: vt d'qz pte suā tollerent. **T**u qz eras qsi vn' ex eis: q' diuisio pde maxime fuit i captiōe ciuitat' p chaldeos. **A**lter exponēda ē s'ra ab illo loco: **E**t nō despv cies i diē fratris tui. i. de vastitāte ei' fa cta p chaldeos. sicut **P**sa. xvij. dicit: **Q**ui in ruina letat alter'. i. de ruina alteri' nō erit impunit'. **Q** d. maius malū eueniet tibi post destructionē hierlm: et ita cessabis despiciere pplm iudaicū. **E**t nō letaberis. supuenient enim tibi occasiōes tristitie ma ioris: motus em maiores depellit mlti res. **E**t nō magnificabis os tuū: vltra te iactando q' fuisti in ciuitatis et tēpli ca ptione: eadem de causa. **N**eqz ingredie ris portam: post ciuitatis reedificatiōne per **A**emiam. **E**t nō emitteris aduersus exercitum eius: tūc sicut missus fuisti an te per nabuchodonosor. **N**eqz stabis in exitibus. i. hierusalē ad interficiēdus fu gentes de ea sicut fecisti tpe obsidionis ei' p chaldeos. **E**t nō claudes reliquos remanētes i ciuitate sic tunc fecisti. **Q**uo niam iuxta ē: id est. ppe: quia statim post destructionē hierusalem fuerunt captiua ti idumei. **D**ies domini. i. tēpus suerim dicte. **S**uper omnes gentes. i. regni idu mee: de quibus loquit ppheta. **V** Sicut fecisti. psequēdo neqz filios iude: ita alij psequēt te. **F** Quō ei bi bisti sup mōte tē. i. laute viristi d bonis acceptis de tēplo qd erat i mōte moria. **Y** Bibēt oēs gentes. hauriēdo bona tua. **Z** Et absozbebit te. veniētes sup te tan ta potestate q' nō poteris resistere. **E**t erunt

[Marginal notes in a smaller script, likely a commentary or glossary, partially legible.]

Sto.ordi

Abdie

Ca. I

Nico.de Iyra

Ca Et erunt quasi non sint. **Aut** cum non adheret illi qui dicit: ego sum: nihil est. hereticus est qui cum eo non fuerit peribit in die iudicii ita retribuet eis sicut ipsis qui peccauerunt contra ecclesiam. **b** Et in monte sion. **Alle.** Destructio operibus carnis: et terreno imperio desolato: in ecclesia

Allego.

Dylice

Allego.

a f destructa idumea sub zoroabel reuerteretur due tribus ad hierusalem in sua libertate. **b** et erunt quasi non sint. **Et in monte sion** erit saluatio et erit sanctus. **Et possidebit domus iacob: eos qui se possederant. Et erit domus iacob ignis: et domus ioseph flama** **a** f idumea. **b** f que cito cremat. **f** domus esau **a** **et domus esau stipula. Et succendet in eis et deuorabit eos: et non erunt reliquie domus esau: quia dicitur locus est operatio. **Et hereditabitur hi qui ad austrum sunt motus esau et qui in capestribus philistinorum: et possidebit regionem ephraim et regionem samarie. Et beniamin possidebit galaad. Et transmigrationis exercitus huius filiorum israel: omnia loca chananeorum usque ad sarezphat: et transmigrationis hierusalem qui in bosphoro possidebit ciuitates auxonitum. Et ascendent saluatores in monte sion iudicare motus esau et erit deo regnum.****

Finit Abdias ppheta

a Et erunt quasi non sint. **allicuius** virtutis gentes tue. **is** sequitur: **Scilicet** fecisti: **persequendo** nequiter filios iude: **sic** alij **persequerentur** te. **Quod** et **bibisti**. **i.** letiter fecisti. **Sup** monte sanctu tuu. **i.** de malo uenerit supra hierusalem: **ubi** est templu noi meo dedicatu. **Bibet** oes gentes. **hauri** do bona tua et letando tua miseria. **Et** absorbebunt. **te** totalit' deuorabo. **Et** erunt quasi non sint. **f.** gentes tue. **videt** istud referri ad illud quod dicitur: **Dies** dñi super oes gentes. **b** Et in monte. **hic** post destructione idumeorum nunciat. **ppheta** consolatione iudeorum: et dicitur aliqui expositores nostri: quod residuum huius prophete intelligit ad fram de reditu captiuitatis babilonice. **Et** in monte sion erit saluatio: quia liberati de captiuitate illuc uenerunt: **ut** huius. **Adre.** **ij.** **c** Et erit saluatio. **quod** ibi reedificatu fuit templu in loco sacro suo. **d** Et possidebit domus iacob. **eos** qui se possederant. **quod** maxime fuit impletu tpe machabeorum: qui pugnares uiriliter suos aduersarios sibi subiecerunt. **e** Et erit domus iacob ignis. **et** dicitur hic domus iacob illi de regno iude: qui redierunt de captiuitate: et domus ioseph illi de regno israhel: qui euadentes manum assyriorum postea uenerunt ad habitadum in regno iude: et cum illis de regno iuda captiuati fuerunt: et cum redeuntibus redierunt. **f** Et domus esau stipula. **idumea** ita facilliter destructa ab eis: sicut stipula ab igne. **g** Et hereditabitur hi qui ad austrum sunt. **quod** tpe machabeorum dilatauerunt terminos habitationis sue circueuagans. **h** Et transmigrationis exercitus huius. **i.** illi qui de regno iude transmigrationerunt in babilonem: hereditabunt super plebem. **i** Omnia loca chananeorum. **que** fuerunt a chananeis possessa antequam filij israel egredereentur terram illam. **k** Usque ad sarezphat. **ciuitas** est in qua mulier uidua pauit heliam. **l** Et transmigrationis hierusalem qui est in bosphoro. **nomine** est loci in regno babilonie secundum illam expositionem: ad quem alij de hierusalem fuerunt translati. **m** Et ascendent saluatores. **i.** **Adras** et **Measias** vel **Nachabei**: **ut** dicunt alij. **n** Et erit deo regnum. **i.** **virtute** diuina fient ista: cui seruauit a captiuitate liberati. **In** alijs autem libris addit in fine: **Amē.** **si** non est in hebreo nec in libris correctis. **Ista** expositio uidet habere aliqua dubia. **Primo** quia non habet plane de scriptura quod termini iudeorum fuerint ita dilatati temporibus predictis: et maxime quod dicitur hic: **Possidebit** regionem samarie. **quod** samaritanam illuc missi a rege assyriorum. **iiij.** **Reg.** **xxv.** habitauerunt regionem illam usque ad tempus christi. **ut** patet. **Job.** **iiij.** **et** in pluribus alijs locis ex euangelio. **Itē** quod dicitur: **Et** erit domus iacob regnum. **uidet** ex parte ex parte: quod interuemptio regni dauid quod dicitur regnum dei in scriptura a doctoribus hebreorum et latino: dicitur reparanda per christum: et hoc uident manifeste sonare dicta prophetarum: propter quod **Ra. Sa.** **et** alij hebrei exponunt totam partem istam de consolatione iudeorum per christum: sed in hoc deficiunt quod dicunt esse futurum quod iam est impletum: et ideo potest ista pars exponi de tempore christi. **cum** dicitur: **Et** in monte sion erit saluatio: quia christus saluator noster ibi pluribus predicauit in templo: et plures infirmos curauit spiritualiter et corporaliter. **Et** erit sanctus: quia ibi missus fuit spiritus sanctus in signo uisibili in die pentecostes secundum quod dicit Hieronymus in epistola ad Paulinum. **Et** possidebit domus iacob. **i.** apostoli primis credentes qui fuerunt de domo iacob: et ista possessio non est per temporale dominium: sed quia potentes uirtus mundi posuerunt colla sua sub iugo fidei. **Et** erit domus iacob ignis. **et** quod super eos apparuit spiritus sanctus in specie ignis. **Act.** **ij.** **Et** domus esau. **i.** generaliter gentiles: **et** hoc est quod esau precebat iacob: **et** descendentes ab eo. **i.** idumei presequerantur filios israel a iacob descendentes: omnes qui populus israel persecuti sunt cuiusmodi erant gentiles: **uocati** sunt nomine edom: **ut** dicitur hebrei et ulterius deductum est hoc nomen ad oes persecutores filiorum israel: **et** hoc idem dicit Hieronymus in primo prologo huius prophetie. **Et** per hoc quod dicitur hic stipula et apostoli ignis: intelligit eorum conuersio factilis ad fidem. **Et** deuorabit eos. **i.** corpori christi mystico incorporabunt: **et** hoc modo dicitur **Act.** **x.** **Surge** petre: **occide** et manduca. **i.** de conuersione Cornelij et aliorum gentium cum eo existens in sciam futura. **Et** non erunt reliquie. **i.** non remanent in eis aliquid idolatrie precedentis

gione. **f.** ubi nunc est sebastia. **beniamin** uero cui terminus est ab hierusalem contra septentrionem possidebit eucram arabiam que prius galaad dicebatur: nunc gerasa dicitur. **Dylice** que sunt in uero lumine: et qui tenent capestria humilitatis possidebit magistros gentium qui montibus comparantur propter philosophiam et eloquentiam: et etiam philistinorum discipulos illorum qui alienigena dicuntur. **Possidebit** etiam hereticos ecclesie qui fructificationem et custodiam mandatorum dei permittunt. **Porro** beniamin. **i.** filij dextere. **f.** populus christianus possidebat galaad. **i.** iudeos a quibus transmigrationis testimonium ad christianos. **f** **Et** transmigrationis exercitus huius. **Allego.** **Sarezphat** angustia panis uel incendium. **Chanana** motus uel negociator uel humilis. **Quando** uero transmigrationis filiorum israel dimissa occidente littera uenit ad spiritum uiuificantem: mouebit cuncta que legis sunt: et de multis margaritis unam negociabitur humilis effectus: et ubi fuit ante tribulatio panis: passum prebebit: et uictoria incendet. **Transmigrationis** uero hierusalem: ubi fuit uisio quondam pacis: nunc toto orbe diffusa possidebit ecclesiam ueri luminis: et tunc ascendent saluatores apostoli: de reliquijs iudeorum electi: speculam montis ecclesie: et deponentes iudaeam superbiam et uniuersorum montium qui se aduersus dei scientiam erigunt. **domino** regnum parabunt. **¶ Bonas**

¶ Bonas

Et sicut dicit Pro. xij. Erte impios: et non erunt. s. ampli? im... p. manebunt tñ ad pictatē cōuersi. Et hereditabūt rē. Act. 1. dixit iesus discipulis suis: Eritis mihi testes in hierlm et in omni iudea et samaria et vsq; ad vltimū terre: qz fidē xpi primo pdicauerūt in hierlm: et postea in alijs partib; circūquaq; sub mittentes colla gentiū iugo fidei: et fm hoc dicunt hic aliqui hereditare terras diuersas ad quas iuerūt: et exprimunt speci aliter aliq; terre. p. inque hierlm et iudee: vt mōs esau: terra philistinū: samaria et galaad: et sarepta sidonior: et p ista loca intelligit oia alia ad q; deuota est p aplos fides catholica. Sciēdū tñ q; vbi trāstatio nostra habet: vsq; ad sareptā. In hebreo hñ: vsq; seraphath. i. vsq; in frāciā. vt dicit Ba. Sa. et fm hoc exponit qd dicitur: Et trāsmigratio exercit; hui; .i. col. lectionis fidelium in iudea existētū: q; erāt exercit; fortis q; dia bolū et psecutionē infidelium: quoz aliq; trāsmigrauerūt p va ria loca infidelium: q; hic chananei noianē. pcedētes vsq; in frā ciam. s. sanct; Saminian; q; fuit de. lxxij. discipulis vn;: et cō uertit ad fidē ciuitatē Senonēlem: q; tūc erat metropolis i to/ ta frācia: et ciuitas aurea vocabat;: et post ciuitatis cōuersionē eā dño dedicauit: faciēs cruces in muro ciuitatis euz pollice: cui cedebat lapis sicut cera mollis: et adhuc apparent in pluri bus locis sicut ego vidi q; hec scripsi. et socij sancti Saminiani alias ciuitates fracte plures ad fidē xpi cōuenerūt: vt ex act; eoz hñ: Et trāsmigratio hierlm q; i bosphoro ē. In hebreo hñ: In cepharad. i. i hispania: vt dicit Ba. Sa. qd fuit isrlētū p ia cobū aplm et ei; discipulos ibi fidē xpi primū pdicātes: et col la gētū subiugātes. iō subdit: Possidebit ciuitates austrī: lz em hispania respectu hierlm sit i pte occidentali: tñ respectu frā cie de qua fecerat mētionē imediate mag; ē ad austrū. Et ascē dunt saluatores. i. Petr; et Paulus q; dicūt saluatores pti ci patuē: eo q; sūt picipui apli. In mōtē sion. i. i ecclesiā q; mons sion dicit;: Et hñ. et hñ. vt ibidē dicit;: Et iudicare mōtē Esau. i. romā: vt dicit Ba. Sa. qz apparētes cōstātino t eū ar gūtes de psecutiōe xpianoz induperūt eū ad defensionē xpia noy et edificationē eccliarū p romanū imperiū. Et erit dño re gnū: qz romā caput mūdi dimisit vicario xpi trāserēs sedē im perij cōstātūopolim. Aliter etiā pōt exponi de tpe futuri iudi cij: cū dicit;: Et ascēdēt saluatores. i. apli q; erūt iudicis assessores ad pfectā salutē electoz tūc habēdā. In mōtē sio: qz circa illū locū erit finale iudiciū. vt dicit; .s. Jobel. iij. Iudicare mōtē esau. i. q; dēnare supbiā ifidelium: q; noie edom vl; esau designā vt dicit; .s. Et erit dño regnū. qz tūc oia pfecte subijciēt dño nro iesu xpo: cui ē honor et gloria in secula seculozū. Amen.

Moraliter. In Aliso abdie: que saliter Ca. I ppter tria. s. ppter psumptionē de sua fortitudine specialiter quātū ad sitū terre: et ppter psumptionē de magnitudine sue sapientie ibi: hñ. Nō est prudētia. et ppter odiū fraternum ibi: m; ppter interfectionē. Mystice vero p edom signi ficat; ois psumēs de sua fortitudine sūt psumēs de sua sapien/

ria seculari: et sūt pseuerās i odio fraternali qd est fatūm et in quū. nā in morte deficit corporalis fortitudo in tñ q; moies non potest se defendere de musca. similiter sapientia: quia si cut dicit Aug; in sermone de innocētibus: Hac animaduer sione pcutit; peccator vt moriens obliuiscat; sui qui dum viue ret oblitus est dei. similiter odiū fraternū multū nocet mori ent; quia ppter hoc pauci valde cōpariunt; sibi. Et sic patet destructio psumētis maligni. hñ. Et in monte sion erit sal uatio. Istud vsq; ad finē capituli litteraliter exposuit de aduē tu christi ppter quod de alia expositione ptransco sicut in si ne amos pphete dicitur est. In ca. j. Abdie: vbi di cit; in postilla. Et ideo potest ista ps exponi de tēpore christi.

Additio. Per idumeam de qua principaliter in p phetia Abdie agit; fm hebreos intelligi tur romanū imperiū: pnt in glosa nostra in hoc loco habet;: vbi sic dicit;: Nec omnia iudei de tempore antichristi inter p tantur: quem pro christo recipient;: et quicquid contra idume am dicitur ipsi de romano implo somniant; dicitur: hec in glo sa. Circa quod notandū q; per romanū imperiū intelligit; cōiter romanā ecclesiā quā dicit; destruiendā per messiam ab eis inaniter spectatum: quā quidem ecclesiam romanam ase runt pfigurātā fuisse p quartam bestiam visam a Danie. vij. ca. quā pphetar; destruiendam per quintum regnū incoz ruptibile a deo suscitandum qd falsum est et erroneum pte in additione super Danielem ca. supradicto fuit sufficienter ostensum. Similiter q; asserunt p idumeā intelligi ecclesiam christianā seu romanā iprobātū fuit plene supra Esa. xxxij. In additione vbi ostensum fuit q; in illo loco: sicut in quibus dam alijs sacre scripture verificatur de eis illud Ps. Glad us eorum intrer in corde ipsorum. Attente enim si cōsideren tur scripture idumea in illo ca. et in alijs similibus significat ad litteram synagogam iudeozū: quē Apo. ij. synagoga sa thane dicit; que per negationem et occisionē christi: et persecu tionē membrorum eius facta est vere ecclesie dei inimica eo modo quo idumea ab Esau descendens fm carnem semp fu it aduersarij hierusalem materiali. Ista autem cōsideratio plene ostenditur in additionibus pibatis. s. Esa. xxxij. et Dan. vij. vnde quod in hoc ca. continetur de idumea pfer tim ab illo loco: Et in monte sion rē. intelligendum est de sy nagoga iudeozum: et quod dicit; de sion ioseph et iacob: in telligendum est de ecclesia et populo christiano: et ideo cōdu dit in fine: Et erit domino regnum: quia idumea p dicit; sepa rata a cōsortio fidelium post passionē: legit; Dan. vlti. Data est mihi omnis potestas in celo et in terra. Itz quod dicitur hic circa finem: Et trāsmigratio hierusalē que est in bospho ro. s. in hispania: possidebit ciuitates austrī implet; fuit quā do hispani ante ortū nephande secte machometi possederunt multas ciuitates in aphrica vt in chronice habet;: Aphri ca aut; est in parte australi terre habitabilis.

Explicit expositio Nicolai de lyra sup Abdia ppheta.

Nico. de lyra

Incipit expositio primi p logi in Jonā ppheta p frēz Britonē. Anctū Jonā rē. Iste plo gus diuidit; in quib; par ticulas. In prima pphete psona notificatur ibi: Sanctū Jonā rē. In secū da subdit; causa cur ad pphetandum mittit; ibi: In cōdemnationē autē is rael. In tertia tempus pphetationis exprimit; ibi: Tēporib; quoq; htero/ boā. In quarta quedam eū a ppheta do retrahentia innuunt; ibi: Is cum ppheta illumināte. In qnta cōpa ras; heliseo: et causa fuge mōstrat; ibi: Hoc illi acciderat rē. Itē i prima par te notificat; psona pphete p tria. pti mo p declarationē originis. scdo per euentū suscitationis. ibi: Quē helias. Tertio p rōnē agnominatiōis. ibi: Ob hanc causam dicit; itaq; Sanctū ionā. Hic querit; quare dicit; sanctus plusq; ceteri pphete qui oēs facti su erūt. Respōsio: ne videat; dānatus: qm. j. videt; mandato dñi repugnasse et de

Incipit prologus sancti hie ronyni in Jonam pphetam.

Anctū ionā hebrei affirmāt filiū fuisse mulieris vidue sare ptane: quē helias p pheta mortuū suscitauit matre postea dicēte ad eū: Nūc cogno ui qz vir dei es tu: et verbū dei in ore tuo veritas est. Ob hanc cām etiā ipm puerū sic vocatū amathi. Amathi ei i nostra lin gua veritatē sonat. Et ex eo q; vex helias locut; ē ille q; suscita tus est: filius dicit; esse veritatē. Ideo d; veritate colūba nascit;: qz ionas colūba sonat. In cōdē nationem autē israhel ionas ad

Nico. de lyra

et de misericordia dñi i nimitas cōtri status fuisse. b. Dullertis vidue. iij. Reg. xvij. d; de helia: Apparuit ei mu lier vidua colligens ligna rē. c. Sa reptane a sarepta ciuitate: q; sita erat i ter tyru et sidonē. De resurrectione su lij isti; vidue dicit; iij. Reg. xvij. d;. Et audiuit domin; vocē helie et reuertit; anima pueri intra eū et reuixit. d. Nūc. in isto miraculo. Cognoui rē. e. Ob hanc causam. Hic notificat; p agnominatiōnē: et primo ipsa agnomi natio ponit;: Secūdo ipsius congruen tia subinngit; ibi: Et ex eo q; verus rē. Dicit; igit;: Ob hanc causam. s. qz mul ler dixerat helie. iij. Reg. xvij. b. Nunc in isto cognoui qz vir dei es tu: et p hū dñi in ore tuo verū est. Dicit;: f. Ip sum puerū. i. ionā. g. Vocatū ama thi. rē. Ista satis plana est. b. In con demnationē aut; isrl. Hic subdit; cā cur ad ppheta dñi mittit; s. impentētia isrl penitentib; nimitis. Jone. iij. Eredi derūt viri nimitate dño et pdicauerunt te iunium: et vestiti sunt saccis a maiore vsq; ad minoz;: et b; ē qd dicit;: hic. Q. nūc.

Extensive marginal glosses on the right side of the page, including references to other biblical passages and commentary.